

سنجش رانت اقتصادی در ایران با استفاده از منطق فازی

وحید شقاقی *

شیوا علیزاده **

ندا جمشیدی ***

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۲/۰۹ - تاریخ تأیید: ۹۸/۱۰/۲۹

چکیده

رانت اقتصادی پدیده‌ای پیچیده، چند بعدی و دارای علل و آثار چندگانه است. به رغم پیچیدگی و حساسیت سروکار یافتن با این عارضه، در سال‌های اخیر مطالعاتی در اندازه‌گیری رانت، بیان علل و راه کارهای بازدارنده از سوی مجامع علمی و بین‌المللی انجام شده است.

این مقاله با استفاده از منطق فازی، ضمن تبیین چگونگی مدل‌سازی روابط اقتصادی، یک الگوریتم برای سنجش رانت طی دوره ۱۳۹۳-۱۳۶۰ در ایران با رویکرد اقتصادی معرفی می‌کند. نتایج نشان می‌دهد با فرض آن که «اندازه دولت» و «امنیت اقتصادی» از عوامل کلیدی اقتصادی تعیین‌کننده رانت باشند، روند شاخص فازی رانت اقتصادی ایران در این دوره مورد بررسی بین مقدار ۰/۴۳ و ۰/۷۲ نوسان داشته و روندی صعودی را در این دوره طی نموده است. شایان ذکر است که طی دوره مورد بررسی کمترین میزان شاخص فازی رانت اقتصادی طی دو مقطع ۱۳۶۲ و ۱۳۶۸ و بیشترین میزان شاخص فازی رانت اقتصادی مربوط به مقطع ۱۳۷۴ می‌باشد.

واژگان کلیدی: رانت اقتصادی، نظریه مجموعه فازی، امنیت اقتصادی، اندازه دولت، ایران

طبقه‌بندی JEL: D72

Email: Vahidshaghghi@yahoo.com

Email: alizade.2015@yahoo.com

Email: n.jamshidi23@gmail.com

* استادیار اقتصاد دانشگاه خوارزمی

** کارشناس ارشد اقتصاد دانشگاه خوارزمی

*** کارشناس ارشد اقتصاد دانشگاه اصفهان

Measuring economic rent in Iran using fuzzy logic (economic approach)

Vahid shaghaghi shahri *

Shiva ALizadeh **

Neda Jamshidi ***

Received: 29/04/2019 Accepted: 19/01/2020

Abstract

Economic rent is complex and multidimensional phenomenon with multiple causes and effects. In recent years, in spite of the complexity and sensitivity of dealing with this complication, studies on the measurement of rent, the causes and ways of deterrence have been conducted by scientific and international assemblies.

This article, using fuzzy logic, describes how to model economic relations, introduces a new algorithm for rent estimation in the period of 1981-2014 in Iran with an economic approach. The results of the research show that, with the assumption that "size of government" and "economic security" are the economic key determinants of rent, the trend of the economic rent fuzzy index of Iran during in period has fluctuated between 0.43 and 0.72 and has the ascending progress during this period. It is worth noting that, during the period under review, the lowest level of fuzzy economic rent index is related to the two periods of 1983 and 1987 and the highest rate of fuzzy economic rent index is related to the year 1993.

Key Words: *Economic Rent, Fuzzy logic Theory, Economic Security, Size of Government, Iran*

JEL Classification: *D72*

---

* Ph.d in Economics Assistant professor in economics Kharazmi university

Email: Vahidshaghaghi@yahoo.com

** M.A in economics

Email: alizade.2015@yahoo.com

*** M.A in economics Isfahan University

Email: n.jamshidi23@gmail.com

